

Holstebro kommune
Kirkestræde 11
7500 Holstebro

Tilsynsudtalelse om Holstebro Kommunes praksis for flytning af et antal beboere i forbindelse med nedlæggelse af et antal plejeboligpladser (kommunens sagsnr. 27.42.00-K04-1-24)

28. oktober 2024

J.nr. 23-15526

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Holstebro Kommunes praksis for flytning af et antal beboere i forbindelse med nedlæggelse af et antal plejeboligpladser, og i forlængelse heraf opsigelse, flytning og valg af ny bolig, herunder vurdering af den enkelte borgers habilitet.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Sagen har givet Ankestyrelsen anledning til at vurdere, om Holstebro Kommunes praksis er i overensstemmelse med lovgivningen.

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Resumé

Åbningstid - reception:
man-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsen vurderer, at Holstebro Kommune handler i strid med lovgivningen ved at have en praksis, hvor borgere, som ikke kan give informeret samtykke og ikke har en værge eller en fremtidsfuldmægtig, flyttes på baggrund af pårørendes samtykke til flytningen.

Åbningstid - telefon:
man-tir kl. 9.00-15.00
ons lukket
tor-fre kl. 9.00-15.00

Vi beder byrådet i Holstebro Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ældresagen skrev til Ankestyrelsen den 10. februar 2023.

Følgende fremgår af henvendelsen:

"Ældre Sagen har gennem de seneste måneder fået flere henvendelser fra pårørende til plejehjemsbeboere fra Holstebro, Vejle og Egedal kommuner.

Pårørende til plejehjemsbeboerne fortæller, at beboerne er blevet opfordret til at fraflytte deres nuværende plejeboliger og flytte til nyoprettede plejecentre. De pårørende, vi har talt med, har oplyst, at deres ældre pårørende trives i deres nuværende plejeboliger. Ofte er der tale om beboere med demens.

[...]

Der kan naturligvis være gode grunde til kommunalpolitiske beslutninger om at nedlægge plejecentre. Men beslutningen vedrører jo beboernes private boliger, som lejes efter den almene boliglovgivning med almindelige lejerettigheder. Da institutionsbegrebet sammen med Bistandsloven blev ophævet i 1998, blev det stærkt betonet, at ingen voksen borger fremover skulle bo i institution, men i eget hjem – lige som alle andre mennesker. Og dermed var der ikke længere adgang til at udvisitere beboere, som stadig var i målgruppen for den bolig, de bor i.

Problemet med de kommunale beslutninger om nedlæggelse af eksisterende plejecentre er, at mange af beboerne har så fremskreden demens, at de ikke længere er i stand til at tage kvalificeret stilling til flytningen. De kan med andre ord ikke give et "informeret samtykke", som kræves til indflytning i en plejebolig, jf. Servicelovens §§ 129 og 136f. En pårørende fra Egedal skrev til os: "Beboere med svær demens får breve lagt i boligerne, som de skal underskrive!!! ifm flytning."

Det er vores opfattelse, at beboere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er i stand til at give et informeret samtykke til flytning, er beskyttet mod flytning, som ikke har hjemmel i den lovgivning, der regulerer flytning for disse beboere. Vi mener, at betingelserne i Servicelovens §§ 129 og 136f eller Almenboliglejens regler om opsigelse skal være opfyldt, hvis flytningerne skal være lovlige.

Vi mener således ikke, at det er muligt via en politisk beslutning at muliggøre flytning af beboere fra plejeboliger, hvor de får en god pleje og omsorg. Vi mener, der i forhold til inhabile beboere juridisk skal tages stilling til individuelt og konkret til, om der er hjemmel til flytningen. Det er vores opfattelse, at ingen af de nævnte kommuner anvender servicelovens ovennævnte regler i forbindelse med disse flytninger."

Ankestyrelsen bad den 24. januar 2024 Holstebro Kommunes byråd om en udtalelse.

Holstebro Kommunes byråd har den 21. marts 2024 sendt en udtalelse.

Følgende fremgår af udtalelsen:

”Holstebro Byråd har på møde den 19. marts 2024 vedtaget nedenstående redegørelse:

Det blev i forbindelse med beslutningen om lukning af pladser i plejeboligerne [A], [B] og [C], som følge af tilpasning af plejeboligkapaciteten vurderet, om hver enkelt beboer var habil og i stand til at give et samtykke til flytningen. Der blev udarbejdet en oversigt over de berørte beboeres habilitet, om der forelå værgemål eller fremtidsfuldmagt, og om der var pårørende, som kunne og ønskede at blive involveret i flytningen sammen med beboerne.

Ældre Sagen fortæller, at i flere kommuner er beboerne blevet opfordret til at fraflytte deres nuværende plejeboliger og flytte til nyoprettede plejecentre. De ældre trivedes i deres plejeboliger, og mange af de involverede beboere havde demens.

I Holstebro Kommune blev beboerne ikke opfordret til at flytte. Beboerne blev efter reglerne i almenlejeloven opsagt fra deres aktuelle lejemål grundet kommunens beslutning om lukning af pladser. Lukningen skete som følge af overkapacitet af plejeboliger, idet et nyt privat friplejehjem (plejecenter) med 30 pladser blev indviet i kommunen i april 2022. Borgerne fik frit valg til valg af ny bolig. En del valgte at blive i kommunen. Andre valgte en plads i en af nabokommunerne.

[...]

Ældre Sagen beskriver, at problemet med kommunernes beslutning om nedlæggelse af eksisterende plejecentre er, at mange af beboerne har så fremskreden demens, at de ikke længere er i stand til at tage kvalificeret stilling til flytningen.

Det blev i forbindelse med beslutningen om lukning af pladser i plejeboligerne [A], [B] og [C], som følge af overkapacitet vurderet, om hver enkelt beboer var habil og i stand til at give et samtykke til flytningen. Der blev udarbejdet en oversigt over de berørte beboeres habilitet, om der forelå værgemål, og om der var pårørende, som kunne og ønskede at blive involveret i flytningen sammen med beboerne.

Ældre Sagen mener, at beboere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er i stand til at give informeret

samtykke til flytning, er beskyttet mod flytning, og at reglerne i servicelovens §§ 129 og 136 f og almenboliglejens regler om opsigelse skal være opfyldt, hvis flytningerne skal være lovlige. Ældre Sagen vurderer, at ingen af kommunerne har fulgt reglerne for flytning af inhabile borgere i serviceloven.

Holstebro Kommune har truffet beslutning om nedlæggelse af almene plejeboliger efter almenlejeloven. Der er foretaget vurdering af hver enkelt borgers habilitet. De habile borgere har været inddraget i opsigelsen, flytningen og valget af den nye bolig. I de situationer, hvor beboeren ikke var habil, men havde en værge eller en fremtidsfuldmægtig, har disse været involveret i opsigelsen, flytningen og valget af den nye bolig.

For de borgere, som ikke var habile og ikke havde værge eller fremtidsfuldmægtig, foregik flytningen ved inddragelse af de pårørende. Det blev vurderet, om der var nære pårørende, som kunne varetage borgers interesse i processen med opsigelse, flytning og valg af ny bolig. I de tilfælde, hvor pårørende ønskede at klage over afgørelsen om opsigelse og over flytningen, blev klagerne sendt til Ankestyrelsen.

I de situationer, hvor de pårørende ikke ønskede at klage over afgørelsen om flytningen, og hvor der blandt de pårørende var enighed med beboeren om valg af bolig, iværksatte Holstebro Kommune ikke proceduren for flytning efter servicelovens bestemmelser. Holstebro Kommune havde fokus på inddragelse af de pårørende i henhold til servicelovens § 82. Holstebro Kommune vurderede, at de samme pårørende, som godkendte flytningen og valg af ny bolig, med stor sandsynlighed ville være blevet udpegede til værger for borgerne og ville senere have tiltrådt kommunalbestyrelsens indstilling om flytning til en anden bolig, ligesom de ville have valgt bolig."

Reglerne

Regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for alle voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne fremgår af servicelovens kapitel 24.

Følgende fremgår af servicelovens § 129 og § 131:

"§ 129. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 131, indstille til Familieretshuset at træffe afgørelse om, at en person, der modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, jf. dog § 136 f, skal optages i et bestemt botilbud

efter denne lov, botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap, friplejebolig efter lov om friplejeboliger eller botilbud efter lov om almene boliger m.v. og om nødvendigt udskrives fra et botilbud, når

- 1) det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig og
- 3) den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger og
- 4) den pågældende udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade og
- 5) det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i ganske særlige tilfælde indstille til Familieretshuset, at der træffes afgørelse om, at en person, der er optaget i et botilbud som nævnt i stk. 1, og som mangler evnen til at give informeret samtykke, kan udskrives fra sit botilbud og flyttes til en anden tilsvarende bolig, hvor omsorgen for personen kan varetages, selv om betingelserne i stk. 1, nr. 1-5, ikke er opfyldt, hvis det skønnes at være i den pågældendes egen interesse, herunder af hensyn til mulighederne for, at den pågældende kan bevare tilknytning til sine pårørende.

Stk. 3. Det skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering efter stk. 1, hvis en eventuel ægtefælle, samlever eller anden pårørende ikke længere kan varetage den nødvendige hjælp til og opsyn med den pågældende."

"§ 131. Familieretshuset træffer afgørelse om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 129 eller § 136 f, stk. 3, 2. pkt., efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Familieretshusets afgørelse skal træffes senest 2 uger efter modtagelse af kommunalbestyrelsens indstilling.

Stk. 2. Indstillingen skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne i § 129 eller § 136 f, stk. 3, 2. pkt., anses for opfyldt,
- 2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,
- 3) den hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat eller har været tilbudt den pågældende eller familien, før indstilling om optagelse i et særligt botilbud blev besluttet,
- 4) indretningen af den nye bolig og den personlige hjælp, pleje og støtte m.v., som herefter vil kunne stilles til rådighed, og

5) personens egne samt de pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til flytningen, herunder hvorvidt de klageberettigede efter § 134, stk. 3, kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling.

Stk. 3. En ægtefælle eller anden nærtstående person, der deler bolig med den person, som sagen vedrører, er berettiget til at klage over kommunalbestyrelsens afslag på at indstille til optagelse i særlige botilbud efter denne bestemmelse. Klagen kan indbringes for Familieretshuset, men ikke for anden administrativ klagemyndighed. Reglerne i §§ 66-69, § 70, 1. pkt., og § 74 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder anvendelse ved indbringelse af klager for Familieretshuset.

Stk. 4. Har den pågældende ikke en værge eller fremtidsfuldmægtig, hvis kompetence omfatter beslutninger efter stk. 1, skal kommunalbestyrelsen anmode Familieretshuset om at beskikke en værge efter værgemålsloven. Familieretshuset skal have truffet afgørelse om værgebeskikkelse, inden kommunalbestyrelsen indstiller efter § 129.

Stk. 5. Kommunen kan om fornødent anmode om bistand af politiet til at gennemføre en afgørelse om flytning.”

Regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse, fremgår af servicelovens kapitel 24 b.

Følgende fremgår af servicelovens § 136 b og § 136 f:

”§ 136 b. Bestemmelserne i dette kapitel gælder for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af en erhvervet og fremadskridende mental svækkelse, der får personlig og praktisk hjælp eller socialpædagogisk bistand m.v. efter §§ 83-87, behandling efter §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter §§ 103 og 104, og som ikke samtykker i en foranstaltning efter §§ 136 c-136 f. Det er en forudsætning, at der foreligger den fornødne faglige dokumentation for den nedsatte psykiske funktionsevne.

[...]

§ 136 f. For personer, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, kan

kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud og om nødvendigt om udskrivelse fra et botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, Familieretshuset har beskikket, eller tiltrædes af fremtidsfuldmægtigen for personer, der har oprettet en fremtidsfuldmagt, der omfatter dette forhold, og som er sat i kraft, jf. § 7, stk. 1, i lov om fremtidsfuldmagter, når

- 1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet, for at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Stk. 2. Det skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering efter stk. 1, hvis en eventuel ægtefælle, samlever eller anden pårørende ikke længere kan varetage den nødvendige hjælp til og opsyn med den person, som kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om efter stk. 1.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Familieretshuset. Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af værgen eller fremtidsfuldmægtigen efter stk. 1, indstiller kommunalbestyrelsen til Familieretshuset at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter stk. 1.

Stk. 4. Modsætter personen sig flytning, vil optagelse i et særligt botilbud uden samtykke ikke kunne ske efter stk. 1, men efter § 129, stk. 1."

Følgende fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslaget L156, Folketingsåret 2018/2019:

"Til nr. 27

[...]

Optagelse i særlige botilbud uden samtykke

[...]

Det foreslås, at servicelovens § 129, stk. 2, 3 og 6, ophæves og nyaffattes i det foreslåede kapitel 24 b som § 136 f, stk. 1-3.

Baggrunden herfor er, at disse regler kun vedrører personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af en erhvervet og fremadskridende mental svækkelse (f.eks. personer med demens), og alle regler af denne karakter med dette lovforslag samles i det foreslåede kapitel 24 b.

Efter den foreslåede § 136 f, stk. 1, vil kommunalbestyrelsen, over for personer, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler

evnen til at give informeret samtykke til en flytning, kunne træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, Familieretshuset har beskikket, jf. servicelovens § 131, stk. 4, eller tiltrædes af fremtidsfuldmægtigen, for personer, der har oprettet en fremtidsfuldmagt, der omfatter dette forhold, og som er sat i kraft, jf. § 7, stk. 1, i lov om fremtidsfuldmagter, når ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Der er tale om en videreførelse af servicelovens § 129, stk. 2 og 3, med redaktionelle ændringer.

Afgørelse efter den foreslåede bestemmelse forudsætter, at borgeren mangler evnen til at give informeret samtykke.

Gyldigheden af et samtykke forudsætter, at det foreligger, inden den handling eller undladelse, der er givet samtykke til, udføres, og at vedkommende forstår, hvad samtykket indebærer. Der kan kun opstilles meget overordnede retningslinjer for, hvornår den, der samtykker, kan siges at have forståelse for samtykket, dvs. være habil i forhold til det, vedkommende har givet samtykke til.

Vurderingen af den enkeltes habilitet beror på en konkret vurdering af personens fysiske og psykiske tilstand og er også afhængig af foranstaltningens karakter og intensitet.

Baggrunden for den foreslåede § 136 f, stk. 1, er, at kommunalbestyrelsen skal kunne træffe afgørelse om flytning uden samtykke, hvis der er tale om en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af en erhvervet og fremadskridende mental svækkelse (f.eks. personer med demens), som ikke modsætter sig flytningen, i tilfælde hvor personens eventuelle fremtidsfuldmægtige eller eventuelle værge tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling. Baggrunden er endvidere at samle de bestemmelser, som gælder for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af en erhvervet og fremadskridende mental svækkelse (f.eks. personer med demens), i det foreslåede kapitel 24 b. [...]"

Følgende fremgår af punkt 122 i vejledning nr. 10148 af 14. december 2019 (vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper):

122. Kommunalbestyrelsen kan, over for personer, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af borgerens værge eller fremtidsfuldmægtige, når ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Bestemmelsen kan udelukkende anvendes over for den målgruppe, der er omfattet af servicelovens kapitel 24 b, nemlig personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af en erhvervet og fremadskridende mental svækkelse (f.eks. personer med demens).

Bestemmelsen udgør en undtagelse til § 129, ifølge hvilken afgørelsen altid træffes af Familieretshuset, og hvor betingelserne for flytning er strengere. Der henvises til vejledningens kapitel 10 k.

Anvendelse af § 136 f forudsætter, at borgeren mangler evnen til at give informeret samtykke. Gyldigheden af et samtykke forudsætter, at det foreligger, inden den handling eller undladelse, der er givet samtykke til, udføres, og at vedkommende forstår, hvad samtykket indebærer. Der kan kun opstilles meget overordnede retningslinjer for, hvornår den, der samtykker, kan siges at have forståelse for samtykket, dvs. være habil i forhold til det, vedkommende har givet samtykke til. Vurderingen af den enkeltes habilitet beror på en konkret vurdering af personens fysiske og psykiske tilstand og er også afhængig af foranstaltningens karakter og intensitet.

Hvorvidt ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet, for at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, beror på en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers situation.

Det samme gør sig gældende for betingelsen om, at det i det konkrete tilfælde skal vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Det skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering, hvis en eventuel ægtefælle, samlever eller anden pårørende ikke længere kan varetage den nødvendige hjælp til og opsyn med den pågældende. Hvis kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af værge eller fremtidsfuldmægtig

Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af værgen eller den eventuelle fremtidsfuldmægtige efter stk. 1, indstiller kommunalbestyrelsen til Familieretshuset at træffe afgørelse om

optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter § 136 f, stk. 1. I forbindelse med kommunalbestyrelsens indstilling og Familieretshusets afgørelse skal sagsbehandlingsreglerne i §§ 131 og 132 overholdes. Der henvises til beskrivelsen af disse regler i vejledningens kapitel 10 k.

Hvis personen modsætter sig flytning, vil optagelse i særlige botilbud uden samtykke ikke kunne ske efter § 136 f, stk. 1, men efter servicelovens § 129, stk. 1. Der henvises til vejledningens kapitel 10 k.

Klageadgang

Kommunalbestyrelsens afgørelse efter § 136 f, stk. 1, kan påklages til Familieretshuset. Klagesagen i Familieretshuset skal behandles efter reglerne i forvaltningsloven.

Hvis det er Familieretshuset, der træffer afgørelsen efter § 136 f, stk. 1, fordi kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af værger eller fremtidsfuldmægtigen, kan Familieretshusets afgørelse påklages til Ankestyrelsen. Klagesagen i Ankestyrelsen skal behandles efter reglerne i retssikkerhedsloven.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Holstebro Kommune handler i strid med lovgivningen i de af kommunen oplyste tilfælde, hvor flytningen af borgere, som ikke var habile og ikke havde værger eller fremtidsfuldmægtig, blev gennemført ved inddragelse af de pårørende.

Ankestyrelsen lægger til grund, at Holstebro Kommune i forbindelse med beslutningen om lukning af pladser i plejeboligerne [A], [B] og [C], som følge af tilpasning af plejeboligkapaciteten vurderede, om hver enkelt beboer var habil og i stand til at give et samtykke til flytningen.

Vi lægger desuden til grund, at der blev udarbejdet en oversigt over de berørte beboeres habilitet, om der forelå værgemål eller fremtidsfuldmagt, og om der var pårørende, som kunne og ønskede at blive involveret i flytningen sammen med beboerne.

Om borgere, som ikke var habile og ikke havde værger eller fremtidsfuldmægtig, oplyser Holstebro Kommune, at flytningen foregik ved inddragelse af de pårørende. Det blev ifølge kommunen vurderet, om der var nære pårørende, som kunne varetage borgers interesse i processen med opsigelse, flytning og valg af ny bolig.

Kommunen oplyser desuden, at i de situationer, hvor de pårørende ikke ønskede at klage over afgørelsen om flytningen, og hvor der blandt de pårørende var enighed med beboeren om valg af bolig, iværksatte kommunen ikke proceduren for flytning efter servicelovens bestemmelser. Kommunen havde fokus på inddragelse af de pårørende i henhold til servicelovens § 82. Videre fremgår det, at kommunen vurderede, at de samme pårørende, som godkendte flytningen om valg af ny bolig, med stor sandsynlighed ville være blevet udpeget til værger for borgerne og ville senere have tiltrådt kommunalbestyrelsens indstilling om flytning til en anden bolig, ligesom de ville have valgt bolig.

Det fremgår af reglerne om flytning uden samtykke efter servicelovens § 136 f, at en kommune kan træffe afgørelse om flytning over for borgere, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning. Målgruppen for denne bestemmelse er borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af en erhvervet og fremadskridende mental svækkelse (typisk demens).

Der er tale om en undtagelsesbestemmelse til de almindelige regler om flytning uden samtykke. Hvis borgeren modsætter sig at flytte, eller hvis borgeren ikke har en værge eller en fremtidsfuldmægtig, finder bestemmelsen i servicelovens § 136 f ikke anvendelse. Kommunen skal i stedet igangsætte en proces efter servicelovens § 131 med henblik på, at der kan træffes afgørelse om flytning uden samtykke efter servicelovens § 129. Det er i sådanne tilfælde Familieretshuset, der har kompetencen til at træffe afgørelse om at flytte borgeren uden samtykke.

På denne baggrund er det Ankestyrelsens vurdering, at Holstebro Kommune ikke handlede i overensstemmelse med reglerne om magtanvendelse i serviceloven, da kommunen i nogle tilfælde gennemførte flytninger ved blot at inddrage pårørende. Kommunen burde i stedet have sikret sig, at kommunens indstilling om flytning blev tiltrådt af en beskikket værge eller en fremtidsfuldmægtig, som er en udtrykkelig forudsætning ifølge ordlyden i servicelovens § 136 f, stk. 1. Alternativt burde Holstebro Kommune have igangsat en proces med henblik på Familieretshusets stillingtagen til, om betingelserne for flytning uden samtykke efter servicelovens § 129 var opfyldt.

Vi beder om byrådets bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder byrådet i Holstebro Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Vi bemærker, at udtalelsen skal behandles af byrådet i et møde.

Vi bemærker til kommunens orientering, at vi ikke med denne udtalelse har taget stilling til den anden tilsynssag om kommunens praksis om at yde økonomisk bistand i forbindelse med de individuelle flytninger, der stadig behandles af Ankestyrelsen. Holstebro Kommune vil modtage en særskilt besvarelse heraf.

Vi offentliggør nærværende udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Martin Lindeblad Nielsen

Kopi er sendt til:

Ældresagen

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 909 af 3. juli 2024

Vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i
selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske
principper (nr. 10148 af 14. december 2019)